

	08.Mar	15.Mar	Değişim		08.Mar	15.Mar	Değişim
BIST-100 Endeksi	101.538	103.304	% 1,7 ▲	EUR/USD	1,1238	1,1325	% 0,8 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%18,67	%18,73	6 bp ▲	USD/TL	5,4260	5,4457	% 0,4 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	332	314	-18 bp ▼	EUR/TL	6,1153	6,1699	% 0,9 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.030	1.057	% 2,6 ▲	Altın (USD/ons)	1.298	1.301	% 0,2 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,63	%2,59	-3 bp ▼	Petrol (USD/varil)	64,5	66,4	% 3,0 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta İngiltere Parlamentosu'nda Brexit sürecine ilişkin art arda yapılan oylamalar küresel gündemde önemli yer tuttu. Brexit'e dair belirsizlikler henüz ortadan kalkmazken, sterlin en kötü senaryo olan anlaşmasız çıkış ihtimalinin zayıflamasından güç buldu. Piyasalar Brexit'in yanı sıra ABD-Çin görüşmelerine ilişkin gelişmeleri izlemeye devam etti. Yurt içinde yoğun bir veri akışı takip edildi. Sanayi üretimi ve perakende satışlardaki düşüş hız keserken, bütçe açığı ve istihdam verileri ülke ekonomisine yönelik temkinli değerlendirmeleri destekledi.

Brexit oylamaları...

Başbakan May'ın revize edilmiş Brexit anlaşması taslağını kabul etmeyen İngiltere Parlamentosu anlaşmasız Brexit'i de çok az bir farkla reddetti. Parlamento, ikinci bir Brexit referandumu önerisini denklemden çıkarma yönünde oy kullanırken, Brexit'in ileri bir tarihe ertelenmesini kabul etti. AB'den Brexit'in ertelenmesini talep etme seçeneği sunan önergeye göre, 20 Mart'a kadar Parlamento'dan Brexit anlaşmasına onay çıkması durumunda İngiltere'nin AB'den çıkış tarihinin 30 Haziran'a ertelenmesi talep edilecek. 20 Mart'a kadar bir anlaşmanın geçmemesi durumunda ise daha uzun vadeli bir erteleme talebi söz konusu olabilecek. Erteleme taleplerinin AB tarafından da kabul edilmesi gerekiyor. Bu süreçte sterlinin en kötü senaryonun gerçekleşmeyeceği yönündeki öngörülerden destek bularak güç topladığı izleniyor.

Ticaret savaşına ilişkin gelişmeler...

ABD Başkanı Donald Trump ile Çin Devlet Başkanı Xi Jinping arasında Mart sonunda yapılması planlanan görüşme en iyi ihtimalle Nisan sonuna ötelendi. Söz konusu açıklamanın yanı sıra Trump'ın anlaşma yapmak için acele etmeyeceğini belirtmesi haftanın ikinci yarısında yatırımcıların risk iştahını baskı altında bıraktı. Son dönemde müzakerelerde kaydedilen ilerleme taraflar arasında bir anlaşmaya varılacağı beklentilerini beslemişti.

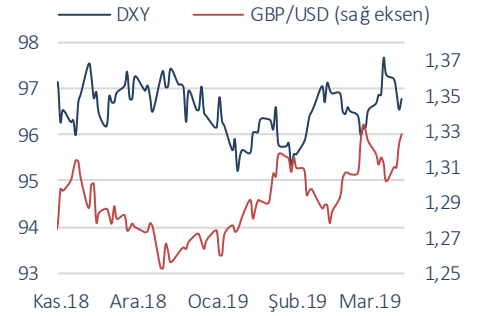
Küresel ekonomik aktivite karışık sinyaller veriyor.

ABD ekonomisine dair ilk çeyreğe ilişkin veriler karışık bir görünüm sunuyor. Ülkede Ocak ayı perakende satışlar ve dayanıklı mal siparişleri beklentileri aşarken, Şubat ayı çekirdek TÜFE artışı tahminlerin hafif altında kaldı. Sanayi üretimi Şubat'ta aylık %0,1'lik artışla beklentileri karşılayamadı. Euro Alanı'nda ise sanayi üretimi Almanya'nın üretimindeki düşüşe rağmen bölgede enerji üretiminin hızlı artmasıyla tahminlerin üzerinde yükseldi. Çin ekonomisindeki ivme kaybı Şubat ayı sanayi üretimi verisiyle teyit edilirken, ülkede politika yapıcılar yeni önlemler almaya ve planlamaya devam ediyor.

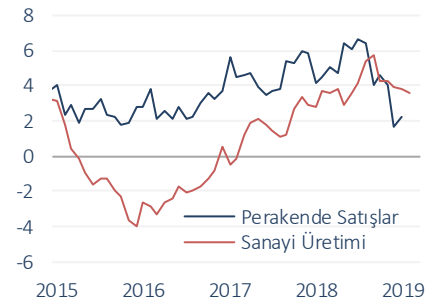
Petrol fiyatlarında yükseliş...

OPEC'in petrol üretimi Şubat ayında Venezuela ve Suudi Arabistan öncülüğünde sert bir şekilde geriledi. Petrol üretimindeki gerilemeye ve ABD'nin ham petrol stoklarındaki düşüşe bağlı olarak petrol fiyatları haftanın ilk yarısında hızlı yükseldi. Aralık'ta indiği seviyelere kıyasla %30'un üzerinde artan Brent türü ham petrolün varil fiyatında yıllık bazda kaydedilen yükseliş ise %4 ile sınırlı düzeyde bulunuyor.

GBP/USD ve DXY

ABD'de Ekonomik Aktivite (yıllık % değişim)

Brent Petrol Fiyatı (USD/varil)

Kaynak: Datastream

Yurt içinde sanayi üretimi Ocak'ta aylık bazda artış kaydetti.

Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre Aralık'ta yıllık bazda %10,0 daralan sanayi üretimi endeksi Ocak'ta %7,3 ile beklentilere yakın bir oranda düştü. 24 alt sektörün 18'inde üretimin gerilediği imalat sanayiinde üretim %7,5 azaldı. Öte yandan, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış endeksin aylık bazda beş ayın ardından ilk kez artması olumlu bir gelişme olarak kayda geçti. Bu dönemde ara malı imalatındaki toparlanma öne çıktı.

İşsizlik oranı Aralık döneminde %13,5'e çıktı.

İşsizlik oranı Aralık döneminde 1,2 puan ile Ocak 2009'dan bu yana en hızlı aylık artışını sergileyerek %13,5 oldu. Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı da aylık bazda 0,6 puan artarak %12,7 ile Eylül 2009'dan bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde istihdamdaki düşüş 297 bin kişi olurken, imalat sanayi istihdamındaki düşüş 182 bin kişi oldu. **İnşaat sektörü istihdamı** ise 77 bin kişi azaldı.

Bütçe Şubat'ta 16,8 milyar TL açık verdi.

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Şubat ayında yıllık bazda %9,7 oranında artarken, harcamalardaki yükseliş %33,2 düzeyinde gerçekleşti. Böylece, geçtiğimiz yılın Şubat ayında 1,9 milyar TL olan bütçe açığı, bu yılın aynı döneminde 16,8 milyar TL'ye çıktı ([Bütçe Dengesi raporumuz](#)).

Yılsonu enflasyon beklentisi %15,6 düzeyinde...

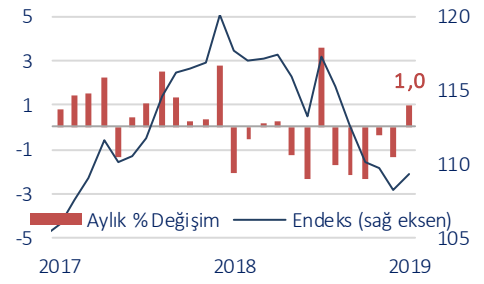
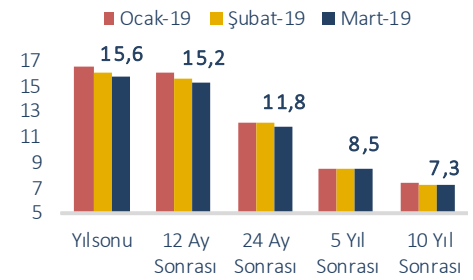
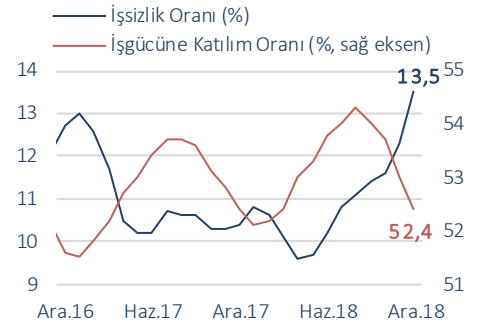
TCMB Beklenti Anketi'ne göre Mart ayında piyasanın yılsonu ile 12 ve 24 ay sonrasına ilişkin enflasyon tahminleri bir miktar geriledi. Bu duruma paralel olarak TCMB'nin ağırlıklı ortalama fonlama maliyetinin 3 aylık vadede 150 baz puan, 12 aylık vadede 565 baz puan düşeceği öngörüldü. Bu yıl için büyüme beklentisi son iki ankette %1,2 civarında bulunurken, yılsonu cari açık tahmini Mart ayında 21,4 milyar USD'ye kadar indi.

Yurt içi piyasalar...

Yurt içi hisse senedi piyasası geçtiğimiz hafta küresel piyasalardaki toparlanmaya paralel olarak olumlu bir seyir izledi. BIST-100 endeksi haftalık bazda %1,7 yükseldi. Öte yandan, TL dolar ve euro karşısında değer kaybetti. Tahvil faizlerinde de bir miktar yükseliş izlendi. 2 yıllık gösterge tahvilin bileşik faizi 6 baz puan artarak %18,73 oldu.

Bu hafta gözler Fed toplantısında...

Bu hafta küresel piyasaların odağında Salı günü başlayacak olan Fed toplantısı yer alacak. Ayrıca, Brexit'e ilişkin gelişmeler de takip edilecek. Yurt içinde ise veri gündemi açısından nispeten sakin bir hafta olacak.

Mesim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış Sanayi Üretimi Endeksi**TCMB Beklenti Anketi Enflasyon Beklentileri (%)****İşgücü Piyasası****Veri Gündemi**

Tarih	Önemli Olay	Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
18 Mart	Japonya ihracat (yıllık değişim)	Şubat	-%0,9	-%1,2 (G)
19 Mart	ABD Fabrika Siparişleri (aylık değişim)	Ocak	-%0,5	%0,1
	Hazine Kuponsuz Devlet Tahvili İhracı	Mart		
	Hazine TÜFE'ye Endeksli Devlet Tahvili İhracı	Mart		
20 Mart	ABD Fed Faiz Kararı	Mart	%2,25-2,50	%2,25-2,50
	Merkezi Yönetim Borç Stoku	Şubat	-	1.098 milyar TL
	Hazine İç Borç Ödemesi (1,7 milyar TL)	Mart		
21 Mart	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	11/16 Mart	-	229 bin
	Euro Alanı Tüketici Güveni	Mart	-7,4	-7,4
	Tüketici Güven Endeksi	Mart	-	57,8
22 Mart	ABD Markit İmalat Sanayi PMI (öncü)	Mart	53,7	53,0
	Euro Alanı İmalat PMI (öncü)	Mart	49,5	49,3
	Euro Alanı Hizmetler PMI (öncü)	Mart	52,7	52,8

Sektörlerdeki Gelişmeler

Ticaret savaşının Türkiye'deki demir ve demir dışı metal ihracatçıları için önemli fırsatlar yaratabileceği değerlendiriliyor.

İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Başkanı Tahsin Öztiryaki sektöre ilişkin açıklamalarda bulundu. Sektörün 2018'de 8,2 milyar USD olan ihracatını bu yıl 10 milyar USD'ye çıkarmayı hedeflediklerini belirten Öztiryaki; Hindistan, Meksika, Çin ve Rusya'nın yanı sıra özellikle ABD ve Afrika pazarlarına önem vereceklerini ifade etti. Öztiryaki, ABD-Çin ile ticaret savaşı nedeniyle ABD pazarında doğan potansiyelin Türkiye'deki üreticiler için önemli bir fırsat olduğunu kaydetti. Mevcut durumda İDDMİB çatısı altında ABD'ye yapılan ihracat 286 milyon USD seviyesinde bulunuyor. ABD, İDDMİB çatısı altında en çok ihracat yapılan ülkeler sıralamasında 10. sırada yer alıyor.

Perakende satışlar Ocak'ta aylık bazda artış kaydetti.

Ocak'ta perakende satış hacmi endeksi, sanayi üretimi endeksine benzer bir tablo çizdi. Bu dönemde takvim etkisinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi endeksi yıllık bazda %6,7 azaldı. Endekste Aralık ayında kaydedilen düşüş %8,8 seviyesindeydi. Yılın ilk ayında gıda, içecek ve tütün satışları %2,9 gerilerken, otomotiv yakıtı hariç gıda dışı satışlardaki düşüş %10,3 oldu. Bir önceki aya göre bakıldığında ise, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış perakende satış hacmi %1,3 artış kaydetti. Bu dönemde %4,8 ile en yüksek artışı sergileyen otomotiv yakıtı satışlarını eczacılık ürünleri %2,1'lik bir artışla takip etti.

Konut satışları Şubat'ta yıllık bazda %18,2 düştü.

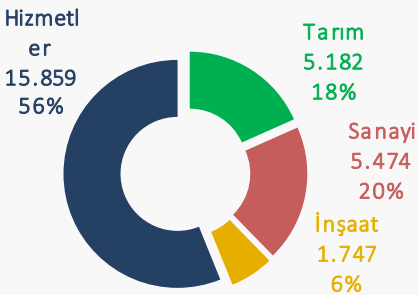
Türkiye genelinde konut satışları yılın ilk ayındaki %24,8'lik düşüşün ardından Şubat'ta da %18,2 oranında gerileyerek 78.450 adet oldu. Böylece yılın ilk iki ayındaki düşüş %21,5 düzeyinde gerçekleşti. Şubat'ta ipotekli satışlar %68,2 ile hızlı daralmaya devam ederek 8.890 adet olurken, konut satışlarının %89'unu oluşturan diğer satışlar %2,2 ile sınırlı artış kaydetti.

İ Neden Önemli ?

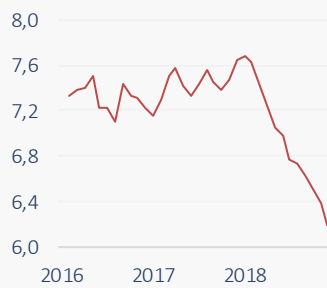
İnşaat sektörü istihdamındaki gerileme Aralık'ta art arda on birinci ayına taşındı. Böylece sektör istihdamındaki yıllık düşüş 464 bin kişiye ulaştı. Bu bozulma ile birlikte inşaat sektörü istihdamının toplam istihdam içindeki payı geçtiğimiz yılın Şubat ayından bu yana azalma eğilimi sergiliyor. Aralık ayı itibarıyla %6,18 olan sektör istihdamının toplam istihdamdaki payı Şubat 2014'te %7,76'ya kadar çıkmıştı.

İnşaatın cari fiyatlarla gayrisafi sabit sermaye oluşumu içerisindeki payı 2018 yılı GSYH verilerine göre %60 düzeyine yakın seyrediyor. İnşaat sektörünün; demir-çelik, cam ve çimento gibi diğer önemli sektörlerin lokomotif olması nedeniyle bu sektörde yaşanan sıkıntılar son dönemde ekonomik aktivitede kaydedilen gerilemenin genele yayılmasında önemli rol oynuyor.

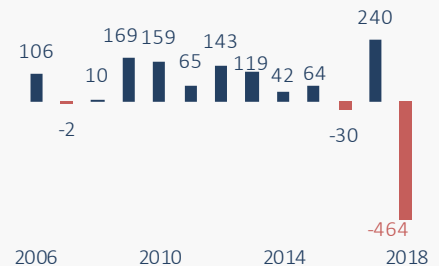
İstihdamın Kompozisyonu
(Aralık 2018, ma, bin kişi, yüzde pay)

İnşaat İstihdamı
(toplam istihdam içinde % pay)

İnşaat Sektörü İstihdamındaki Yıllık Değişim
(ma, bin kişi, yılsonları itibarıyla)

Kaynak: Datastream, Reuters, TÜİK

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.